

Từ Thư viện Việt Nam đến Trung tâm Văn hóa Little Saigon

Trong cuộc hành trình nửa thế kỷ hình thành và phát triển của cộng đồng người Việt tị nạn tại Hoa Kỳ, Little Saigon không chỉ là nơi sinh sống, làm ăn và hội tụ của đồng hương, mà còn là biểu tượng của kỷ ức lịch sử, bản sắc văn hóa và tinh thần vươn lên của một cộng đồng đã vượt qua nhiều thử thách để xây dựng cuộc sống mới trên quê hương thứ hai.

Để gìn giữ những giá trị quý báu ấy và trao truyền cho các thế hệ mai sau, dự án **Little Saigon Cultural Center – Trung tâm Văn**

hóa Little Saigon đã được hình thành với một hoài bão lớn là xây dựng một không gian văn hóa, giáo dục và sinh hoạt cộng đồng, nơi lịch sử của người Việt tị nạn được lưu giữ, văn hóa Việt Nam được phát huy và những thế hệ tương lai có cơ hội tìm hiểu về cội nguồn của mình.

Khởi nguồn từ năm 1999, Thư Viện Việt Nam đã được xây dựng bằng tâm huyết, công sức và sự đóng góp bền bỉ của những người tha thiết với việc bảo tồn văn hóa Việt Nam nơi hải ngoại. Qua gần ba thập niên, một khối lượng đáng kể tài liệu, sách báo, hình ảnh và hiện vật văn hóa đã được tích lũy, tạo nên một tài sản tinh thần có ý nghĩa đối với cộng đồng.

Đằng sau công trình ấy là tâm nguyện của những người sáng lập, trong đó có nhạc sĩ Trầm Tử Thiêng, nhà giáo Trần Lam Giang và nhà văn Nguyễn Đức Lập. Những người tiếp nối hôm nay không chỉ có trách nhiệm gìn giữ thành quả của các bậc tiền nhân, mà còn phải tìm ra một hướng phát triển mới để di sản ấy tiếp tục sống động, hữu ích và gần gũi với công chúng.

Trích từ báo Việt Báo: “Chúa Nhật, ngày 30/3/2025, thư viện Việt Nam kỷ niệm 26 năm thành lập, được tổ chức lúc 11 giờ sáng nhưng từ 10 giờ đồng hương đã đến sắp hàng để được nhà báo Du Miên- ký tặng sách. Sách viết về Little Saigon bằng tiếng Anh, sách tiếng Việt đã phát hành rồi. Ấn bản tiếng Anh "Little Saigon Chronicles" của tác giả Ngọc Hà và Du Miên giúp những người trẻ sinh ra và lớn lên ở Mỹ hay ở các quốc gia nói tiếng Anh như Úc, Canada, Tân Tây Lan, v.v., có thể đọc hiểu được về lịch sử hình thành Little Saigon. Năm 1975, Việt Cộng chiếm Sài Gòn, xóa tên Sài Gòn, chúng ta đã dựng lại được Little Saigon ở hải ngoại, quyển sách giới thiệu lịch sử Little Saigon với nhiều hình ảnh giá trị từ 1975 đến 2024. Đồng đảo đồng bào tham dự gồm thế hệ thứ nhất, người trẻ thế hệ thứ hai, và thứ ba, ...”

Và, vừa qua, Thư Viện Việt Nam (VHV Foundation) đã tiếp nhận chìa khóa để chuyển đến địa điểm mới và chính thức trở thành Trung Tâm Văn Hóa Little Saigon tại thành phố Westminster. 14491 Beach Blvd, Westminster, CA 92683. Thư viện đã được Thành phố Westminster cho thuê với giá tượng trưng 1 USD/năm trong thời hạn 20 năm. Hiện nay, dự kiến cần khoảng 6 tháng để hoàn tất việc di dời và chính thức đi vào hoạt động đầy đủ tại trụ sở mới.

Thế là, giấc mộng giữ gìn, bảo tồn, và trao truyền văn hóa Việt trên xứ người đã được thực hiện...

Trung tâm Văn hóa Little Saigon chính là một bước tiến quan trọng theo hướng đó: từ việc bảo tồn một kho tàng văn hóa tiến đến việc hình thành một không gian văn hóa mở, phục vụ nhiều thành phần trong xã hội.

Điểm đáng quý của dự án là tinh thần hợp tác và đóng góp cho lợi ích chung. Mục tiêu không chỉ là tìm một địa điểm thích hợp để di dời và bảo quản tài sản văn hóa của Thư Viện Việt Nam, mà còn là xây dựng một trung tâm có khả năng phục vụ cư dân thành phố Westminster và cộng đồng rộng lớn hơn.

Tại đây, học sinh có thể tìm hiểu lịch sử và văn hóa Việt Nam; người cao niên có thể gặp gỡ, chia sẻ ký ức và duy trì sự gắn bó với cộng đồng; các gia đình trẻ có thể giúp con em hiểu rõ hơn về nguồn cội; và những người thuộc các sắc dân khác có thể tìm hiểu về hành trình của người Việt tị nạn cũng như những đóng góp của họ cho xã hội Hoa Kỳ.

Vì vậy, Trung tâm Văn hóa Little Saigon không chỉ hướng về quá khứ. Trung tâm còn hướng đến tương lai, nơi sự hiểu biết giữa các thế hệ và giữa các cộng đồng được nuôi dưỡng thông qua lịch sử, giáo dục và giao lưu văn hóa.

Dự án đã trải qua một quá trình vận động, trao đổi và trình bày với các cấp chính quyền, từ liên bang, quận hạt đến thành phố. Trong hành trình ấy, các thành viên sáng lập, những người thiện nguyện và nhiều nhân vật trong cộng đồng đã kiên trì tìm kiếm sự hỗ trợ, đồng thời trình bày mong muốn xây dựng một mô hình hoạt động khả thi, minh bạch và lâu dài.

Một dấu mốc đáng ghi nhận là vào ngày 13 tháng 5 năm 2026, Hội đồng Thành phố Westminster đã biểu quyết với kết quả 3/5 phiếu thuận đối với dự án, theo tài liệu tường trình được cung cấp. Đây là một bước tiến quan trọng, mở ra triển vọng cho những giai đoạn tiếp theo của công trình. Sự hiện diện và ủng hộ của nhiều tổ chức tôn giáo, hội đoàn, nhân sĩ, trí thức, cựu quân nhân, doanh nhân và những người thiện nguyện cho thấy dự án không chỉ là nỗ lực của một nhóm cá nhân. Đó còn là biểu hiện của ý thức trách nhiệm chung đối với di sản văn hóa của cộng đồng người Việt tại hải ngoại.

Một cộng đồng trưởng thành không chỉ được đánh giá qua sự thành đạt về kinh tế, mà còn qua khả năng gìn giữ ký ức lịch sử, bảo tồn bản sắc văn hóa và trao truyền những giá trị tinh thần cho thế hệ kế tiếp. Nếu các thế hệ đi trước đã mang theo ký ức quê

hương, kinh nghiệm lịch sử và khát vọng tự do để xây dựng cuộc sống mới tại Hoa Kỳ, thì các thế hệ hôm nay có trách nhiệm biến những ký ức ấy thành nguồn tri thức sống động, có thể được học hỏi và chia sẻ một cách rộng mở.

Đó cũng chính là ý nghĩa sâu xa của Trung tâm Văn hóa Little Saigon, không để những tài liệu, hình ảnh và hiện vật quý giá chỉ nằm yên trong kho lưu trữ, mà tạo điều kiện để chúng trở thành cầu nối giữa quá khứ và hiện tại, giữa người Việt và các cộng đồng bạn, giữa ký ức của những người đi trước và nhận thức của những người sinh ra trên đất Mỹ.

Con đường phía trước vẫn còn những công việc cần hoàn thành, từ việc thu xếp địa điểm, di dời và bảo quản tài sản văn hóa đến việc tổ chức hoạt động, xây dựng nguồn lực và bảo đảm tính bền vững của trung tâm. Những thành quả bước đầu vì thế cần được tiếp nối bằng sự hợp tác, tinh thần trách nhiệm và sự tham gia lâu dài của cộng đồng.

Trung tâm Văn hóa Little Saigon không thuộc riêng một cá nhân, một hội đoàn hay một thế hệ. Giá trị lớn nhất của công trình sẽ được xác lập khi nơi đây thực sự trở thành tài sản văn hóa chung, được quản lý có trách nhiệm, phục vụ công chúng và gìn giữ cho những thế hệ chưa ra đời.

Hai mươi hay ba mươi năm nữa, khi con cháu chúng ta bước vào trung tâm, nhìn lại lịch sử hình thành Little Saigon và tìm hiểu những nỗ lực của cha ông, điều đáng tự hào nhất sẽ không chỉ là những gì được lưu giữ trong tủ kính hay trên trang sách. **Đó còn là câu chuyện về một cộng đồng biết trân trọng quá khứ, biết chung sức trong hiện tại và biết chuẩn bị di sản tinh thần cho tương lai.**

Mai Thanh Truyết
Một người bạn của Thư viện Việt Nam
Houston – 10 - 2026